

Handel

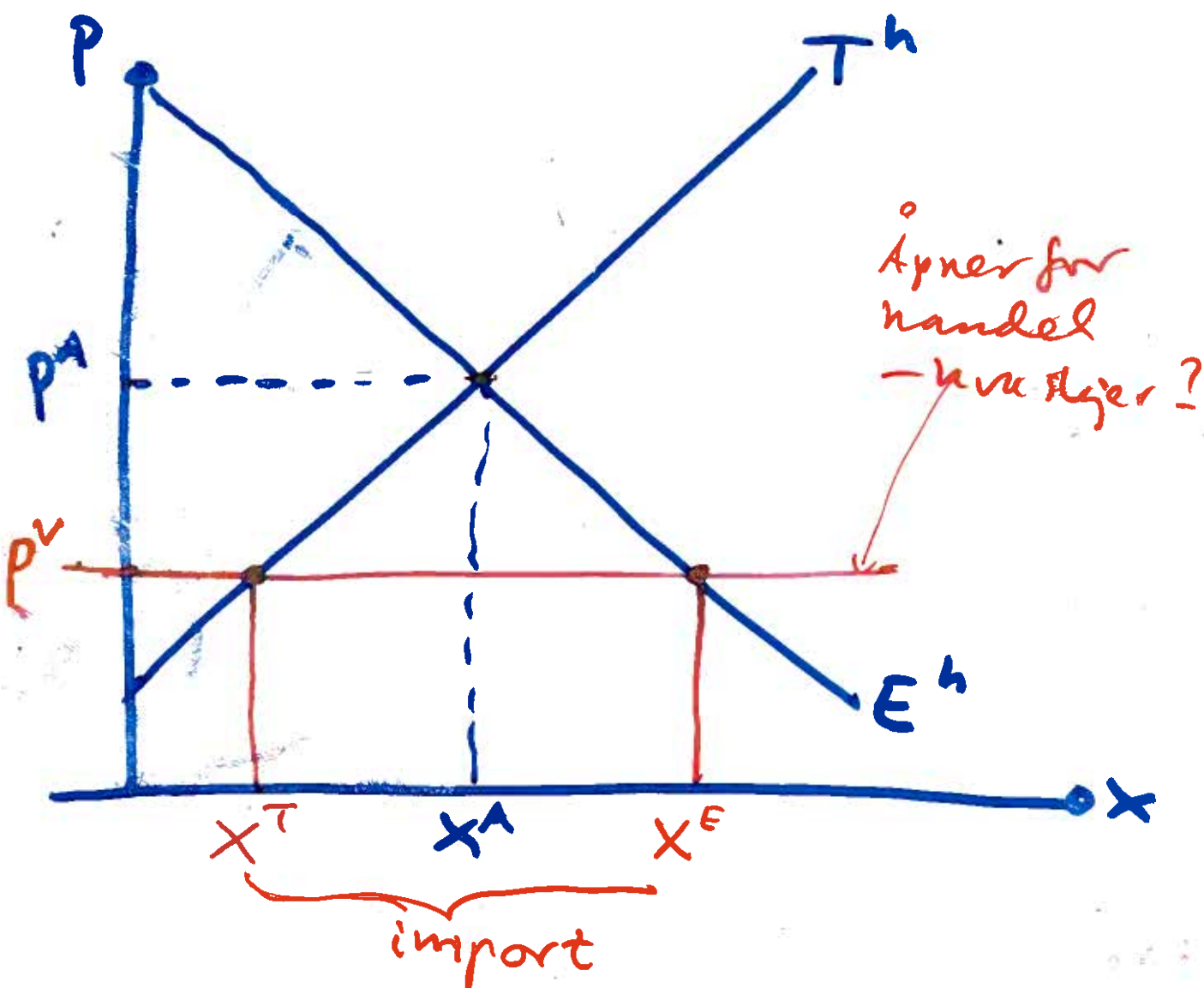
E^h = etterspørsel fra hjemmemarkedet

T^h = tilbudskurven for hjemme-produsentene

p^v = pris på verdensmarkedet. Kan kjøpe og selge så mye vi ønsker til p^v

p^A, x^A = autarki-likevekten (ingen handel)

Åpner for fri handel: Alle må kjøpe og selge til pris p^v . Hva skjer?

La være pris:

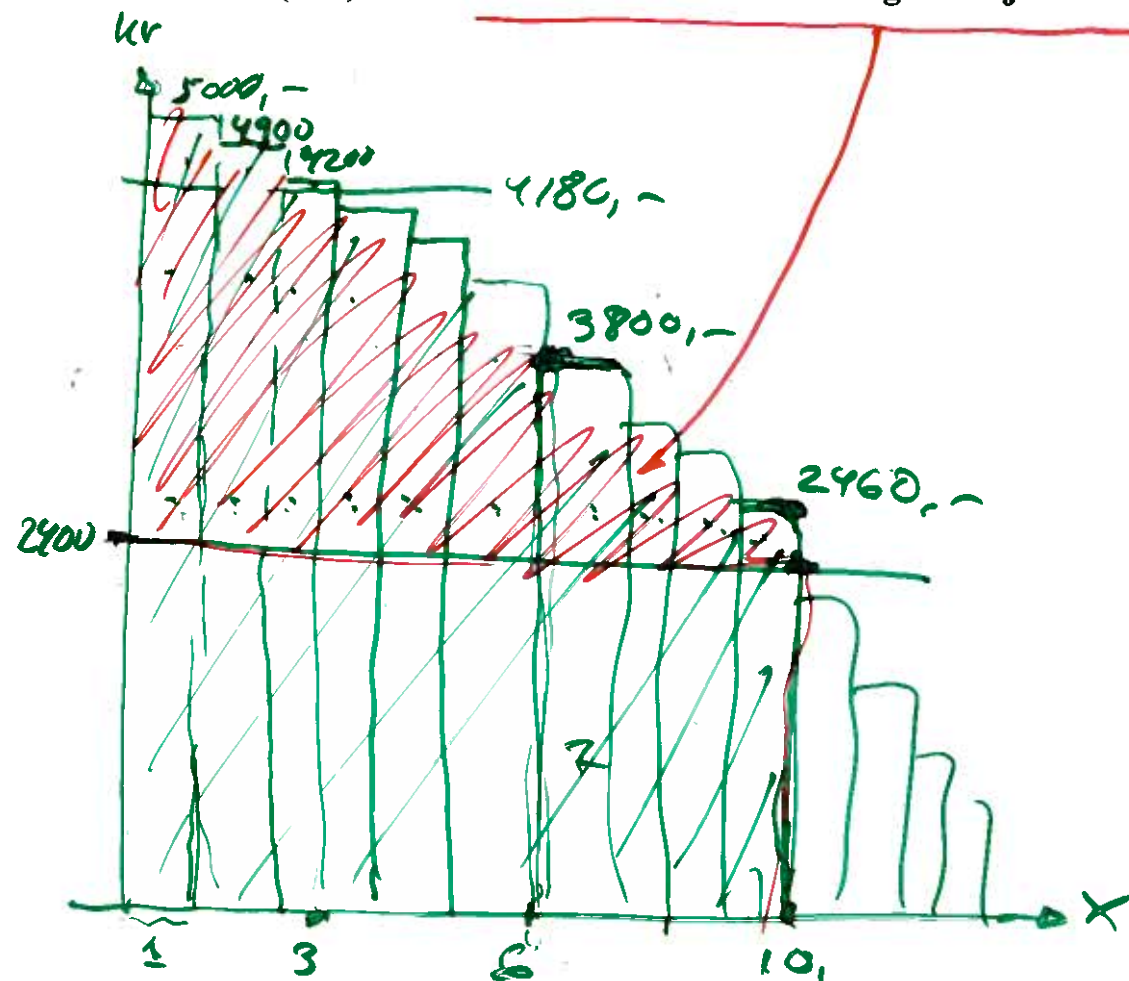
- Konsumentene tjener
- Produsentene taper

Konsumentoverskudd:

Læreboka: Hver konsument etterspør én enhet (Radiohead album).

Rangerer etterspørrerne etter betalingsvillighet → etterspørselskurve

- Høyden på E-kurven for et kvantum X^* viser Marginal Betalingsvillighet (MBV) for dette kvantumet
- Arealet under kurven fra 0 til X^* = Total betalingsvillighet for X^*
- Anta nå at det selges X^* enheter til pris P^* : Konsumentoverskuddet (KO) er da arealet mellom E-kurven og P^* -linja fra 0 til X^* .

Max BV for 10 enheter

$$= 5000,- + 4900 + 4200 + \dots + 950$$

Summerer BV for alle fra 0 til 10, dvs. for de 10 med høyest BV.

KO for 10 enheter til pris 2400:

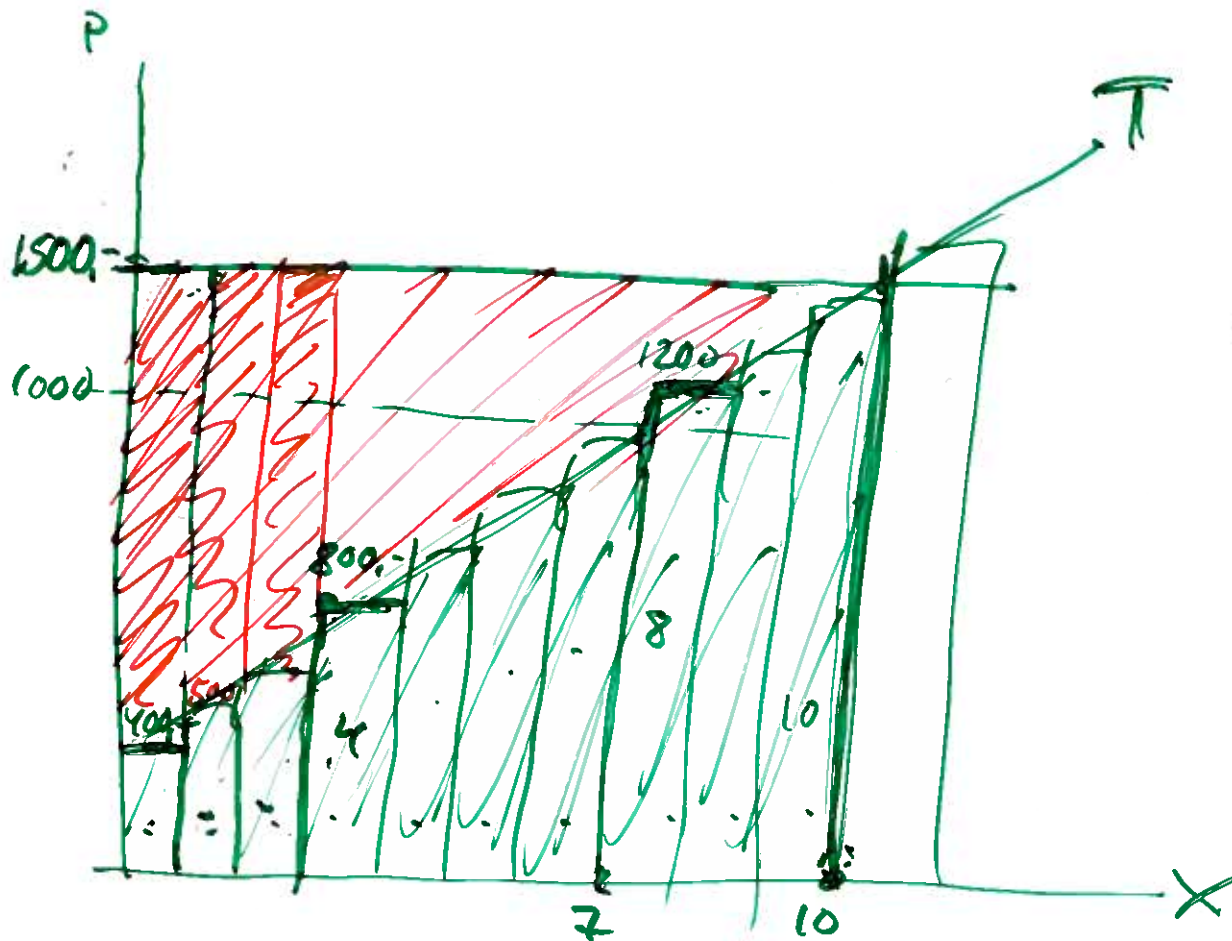
$$= \text{Sum av BV for de 10 med høyest BV} = \text{faktisk betaling: } 2400 \cdot 10$$

Produsentoverskudd

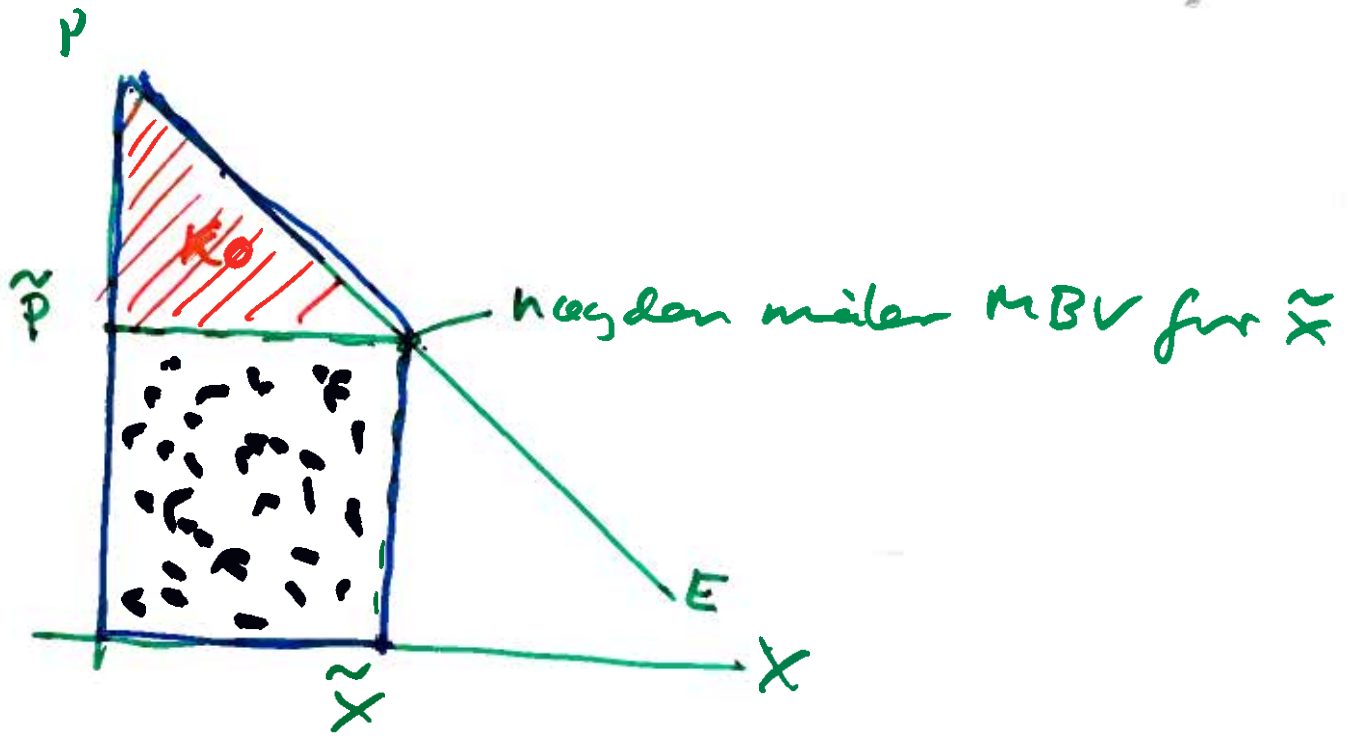
Læreboka: Hver tilbyder tilbyr én enhet .

Rangerer tilbyderne etter marginale kostnader (= reserverasjonspris), dvs hva det koster å tilby én enhet mer (For Radiohead album: MK kan tolkes som alternativkostnad)

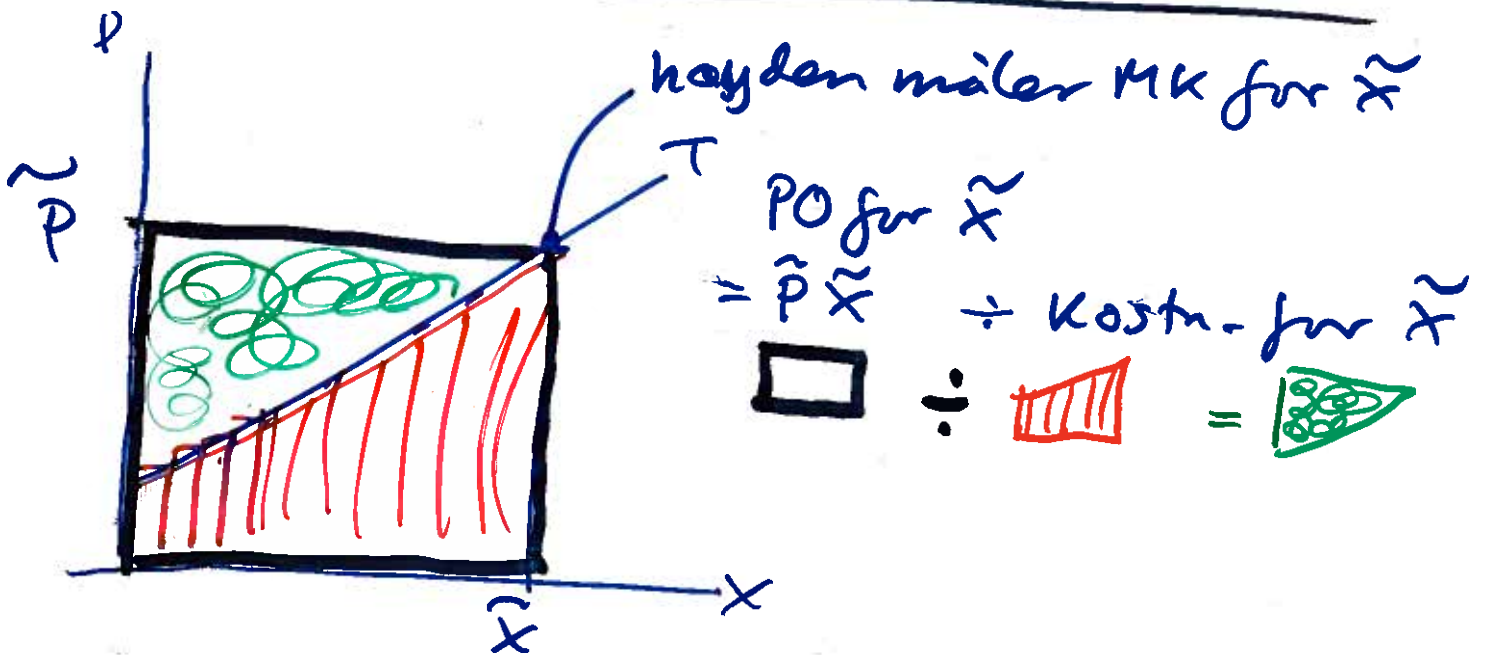
- Høyden på T-kurven for et kvantum X^* er MK ved kvantum X^*
- Arealet under T-kurven fra 0 til X^* er samlede kostnader ved å produsere X^*
- Anta at det selges X^* enheter til P^* : Produsentoverskuddet (PO) er da arealet mellom P^* -linja og T-kurven fra 0 til X^*

Kostnadene ved å tilby 10 enheter
= Summerer kostn. for de 10 med lavest kostn.
= Arealet under T-kurven fra 0 til 10 =
Produsentoverskudd når 10 enheter selges til 1500,- stk.
= $1500 \times 10 \div \underbrace{\text{kostn. ved 10 enheter}}_{\text{arealet under T fra 0 til 10}} =$

$KO \text{ for } \tilde{x} = \text{samla BV for } \tilde{x}$
 $\div \text{ faktisk betalning } \tilde{p} \cdot \tilde{x}$
 $=$ KO

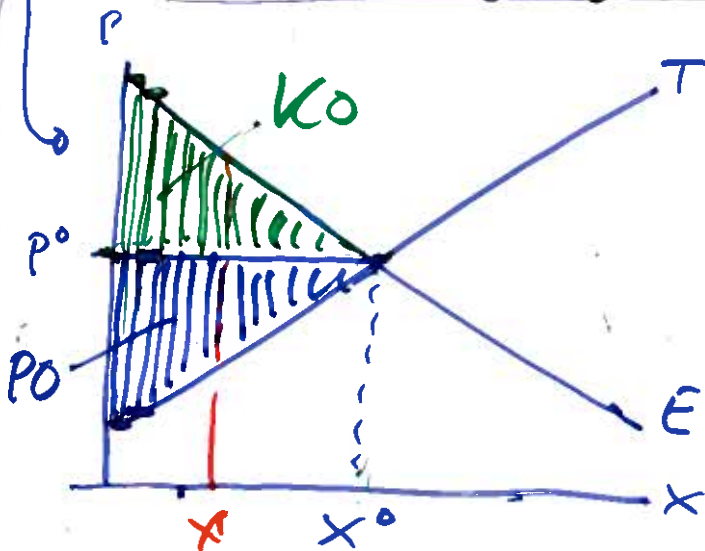
Samfunnsøkonomisk overskudd (SO)

• Metode I:

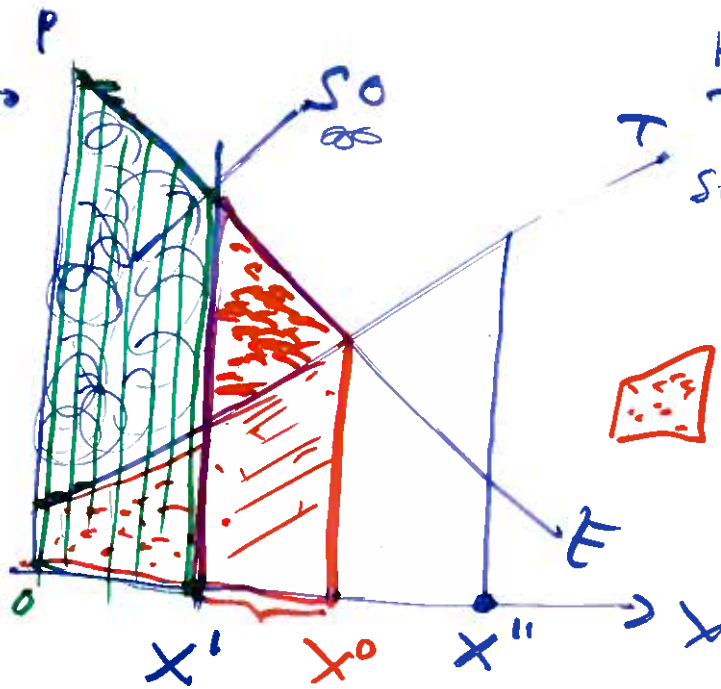
Uten tredjepartsinteresser, dvs. uten skatter, subsidier eller eksterne virkninger: $SO = PO + KO$

• Metode II:

SO = Samlet betalingsvillighet minus ~~marginale~~ ^{totale} kostnader

$SO = KO + PO$

Hva er SO for x' ?

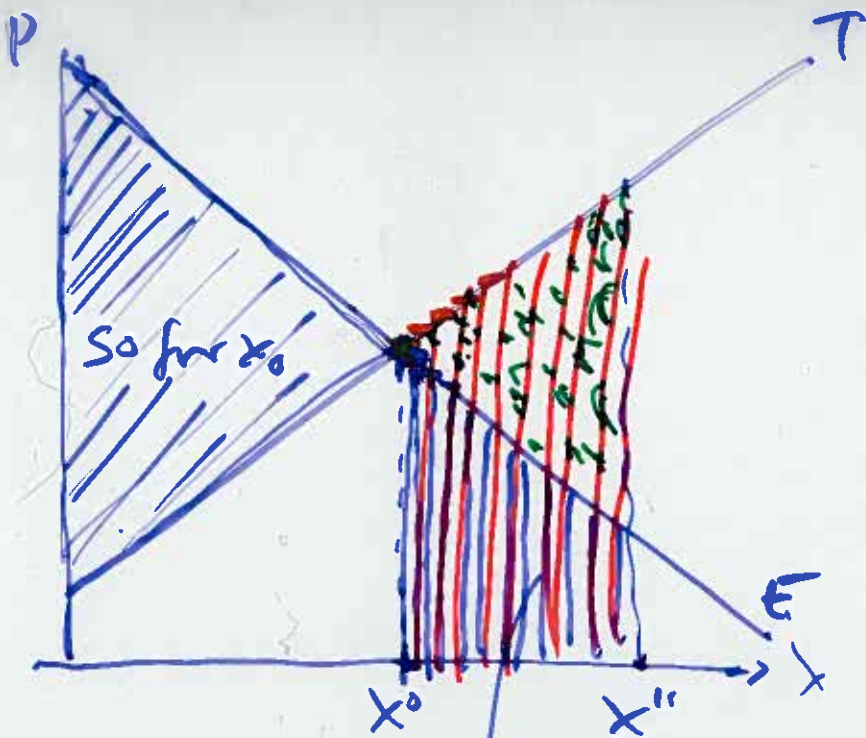
$SO =$ Samlet BU for x'

÷ Kostnadene ved å produsere x' (på billigste måte)

Økningen i SO ved å øke x fra x' til x_0

Vis hvordan SO endres når x øker fra x_0 til x''

Hvordan endres
 SO når x øker
 fra x_0 til x'' ?

Hint: Sammenlikn
 BV og kostnader
 for enhetene fra
 fra x_0 til x'' .

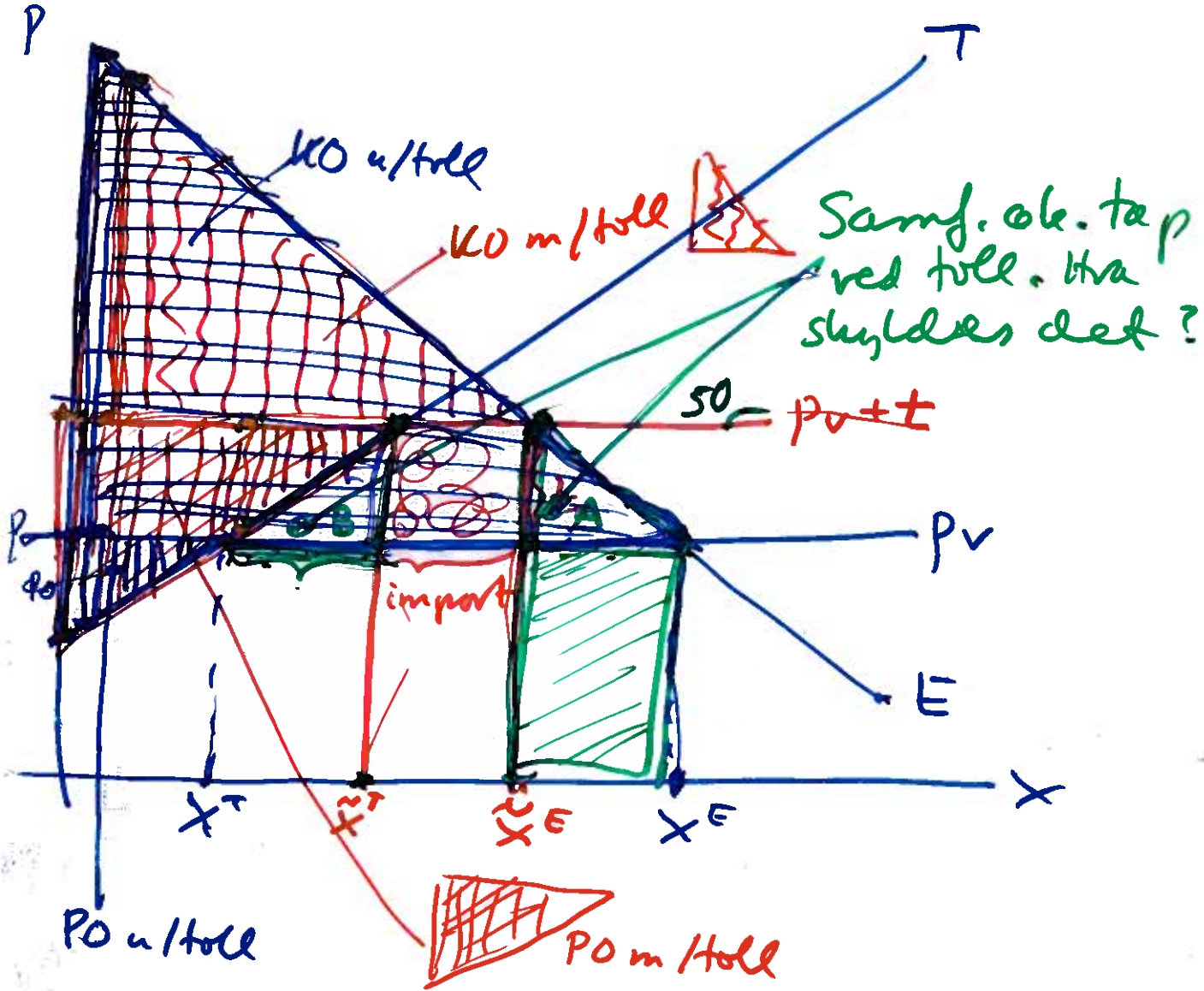
BV for $x'' - x_0$

Kostnadene ved å produsere
 $x'' - x_0$ mer:

→ Tap (reduksjon i SO) ved å produsere
 x'' istedenfor x_0

Virkningene av toll på samfunnsøkonomisk overskudd

(Se læreboka : "The effects of a tariff", s. 181-183)

u/toll : $KO + PO = SO$

m/toll : $KO + PO + \text{toll innt.} = SO$

A = tap p-g.a at BV for $X^E - X^p$ er større enn kostn. $P_v(X^E - X^p)$

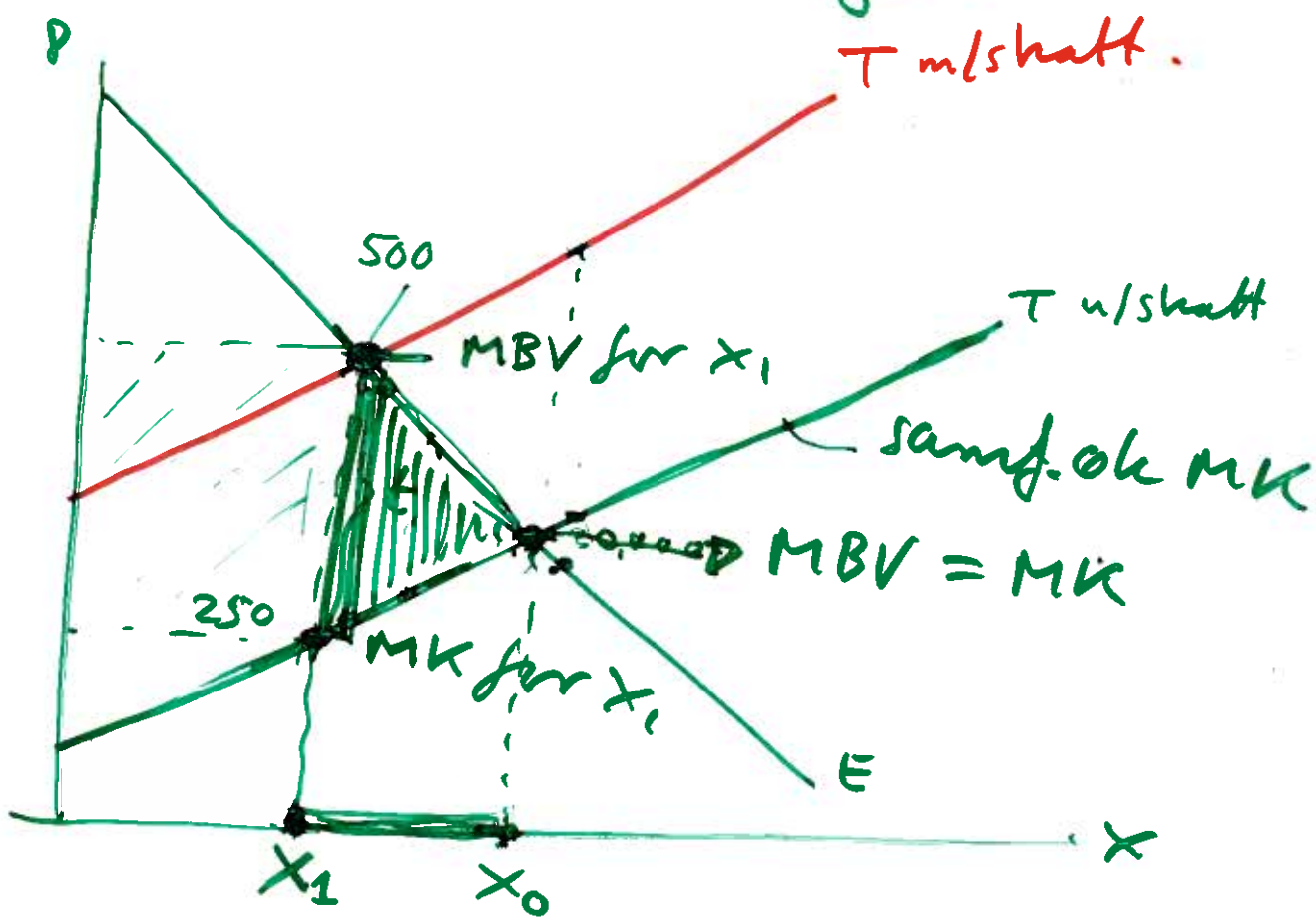
Toll reduserer samfunnsøkonomisk overskudd: Tapet for konsumentene er større enn gevinsten for produsentene, dvs konsumentene kunne kompensere produsentene og allikevel komme bedre ut.

 = tap p.g.a at B & V større enn kostnadene for kvantumet $\bar{x}^E - \tilde{x}^E$

 = tap p.g.a at $\tilde{x}^T - x^T$ produseres til høyere kostnader innenlands enn på verdensmarkedet (kunne vært importert til p.v.)

Skatter / avgifter - hva skjer med samfunnsøkonomisk overskudd.

- stykkeskatt, t
- Ingen eksterne virkninger.

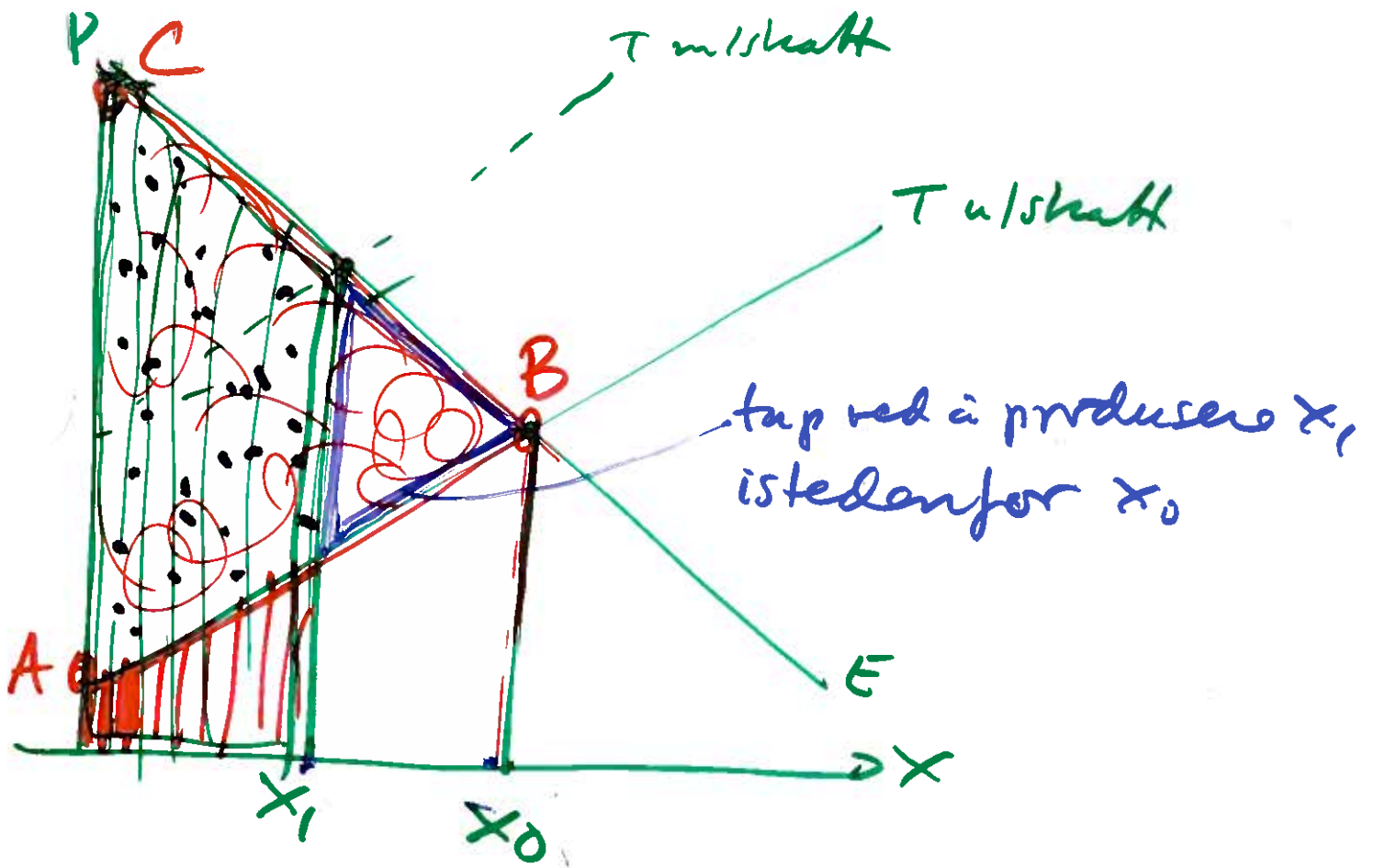

Hva er virkningen på 50 av skatten?

x_1 : $MBV > MK \Rightarrow$ samf.øk. lønnsomt å øke produksjonen

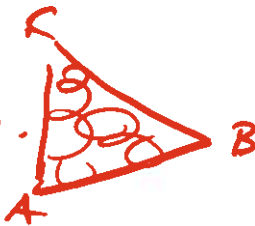
gjelder for alle enheter fra x_1 til x_0 også
 \rightarrow disse burde vært produsert!

 tap ved å produsere x_1 istedenfor x_0 .

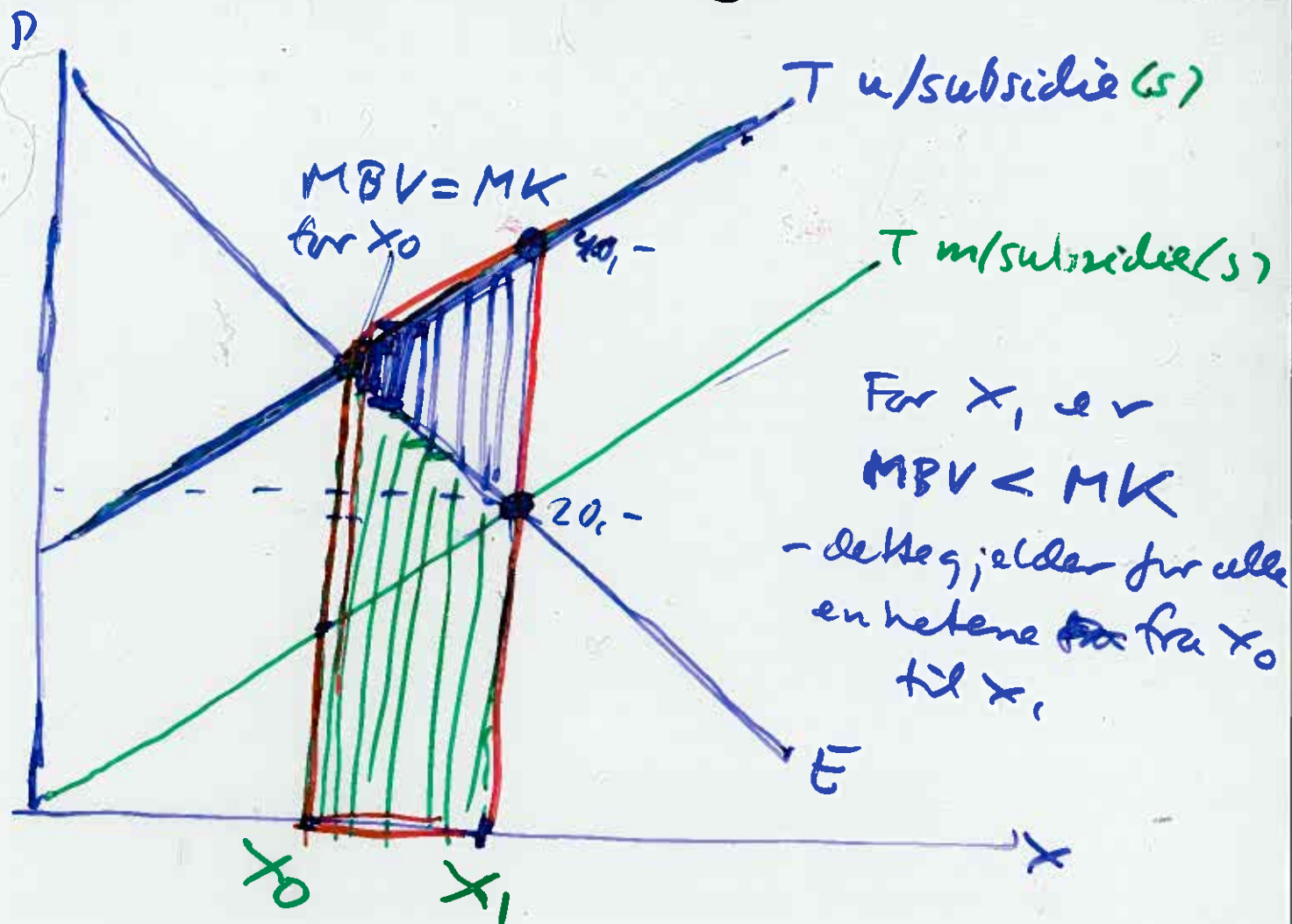

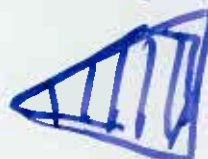
SO for x_1 \therefore BV for $x_1 =$
 (m/skatt) \therefore kostn. for x_1

SO for x_1

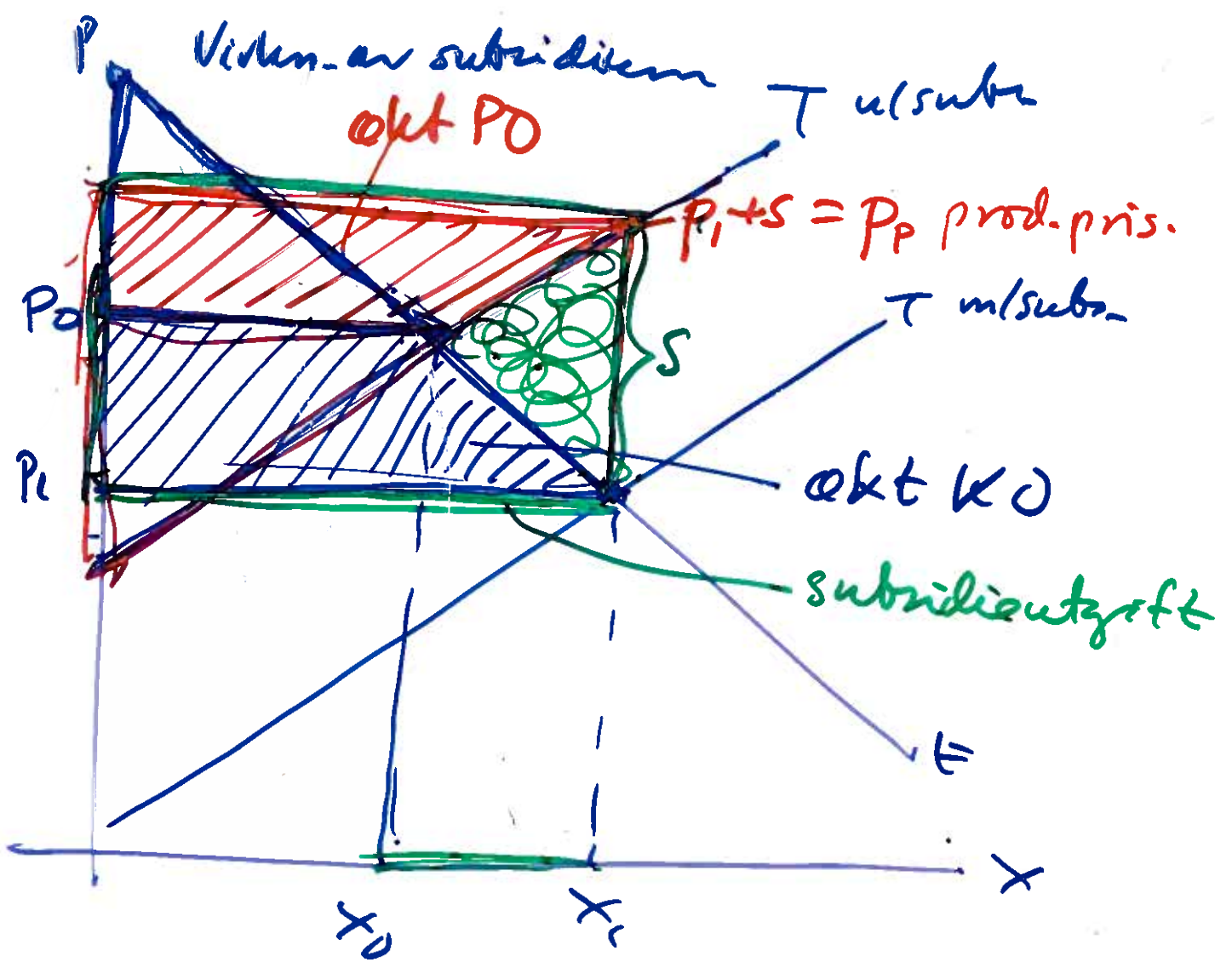
SO for $x_0 = ABC =$
 (u/skatt)

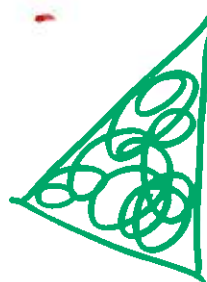
Subsidier : KOT, ~~PO~~ POT Hvorfor går SØ ned?

Samf. øk. tap ved at producere x_1 i stedet for x_0
 = = $MK \div MBV$ for alle enheder fra x_0 til x_1

total BV for $x_1 - x_0$: } \div =
 totale kostn. ved $x_1 - x_0$:

 = samf. øk. tap ved subsidium